

KORSZERŰ MAGYAR NEMZETFOGALOM

A magyar nemzetfogalom alanyai a magyar állam területén élő magyarok és kisebbségek éppúgy, mint az ország határain kívül élő magyar közösségek. A külpolitika nemzetpolitikai céljait hosszú távon a Kárpát-medence területén osztozó államoknak és nemzeteknek – az Európai Unió keretei közt kialakítható és nyugat-európai típusú – regionális együttműködésében, valamint az ily módon megújuló kapcsolatrendszerében kell megfogalmazni.

A magyar külpolitika a magyar nemzeti közösség nyelvi, kulturális, demográfiai, gazdasági bázisának és potenciáljának megőrzését, megerősítését szolgálja. Az országon belül és kívül hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a magyar nemzetfogalom reális és választható közösségi kereteket jelentsen. Ez a magyarországi állampolgári közösségen belül és kívül, a magyarországi állami keretek mellett a magyarországi kisebbségek, valamint a kisebbségi magyarok számára egyaránt lehetőséget kínál a párhuzamos nemzetépítésre egy regionális nemzeti társulás keretében.

A külpolitika legfőbb jövőbeni nemzetpolitikai törekvését e regionális nemzeti társulás elősegítése jelentheti. Az ehhez szükséges megegyezéses szomszédságpolitikai háttér biztosítása mellett olyan átfogó szerződéses rendszer kialakítása is szükséges, amely nagyobb migrációs mozgások nélkül a magyar anyanyelvű és identitású népesség minden regionális közössége számára biztosítani tudja a nyelvváltás és a kulturális értékvesztés megelőzését. A szomszéd országokkal való egyeztetések, és megállapodások rendszerével biztosítani kell az egyenlő hozzáférést a magyar anyanyelvi, kulturális, oktatási, tájékoztatási javakhoz, a kisebbségi közösségek teljes jogú részvételét a magyar kulturális, oktatási, tudományos alrendszerekben. Szükséges az is, hogy a szomszéd országbeli magyarok a többségi nemzettel a politikai élet minden szintjén kiegyensúlyozott kapcsolatokat alakítsanak ki. A magyar külpolitikának a jövőben be kell építeni érvrendszerébe a magyarországi kisebbségeknek a magyar önkormányzati modell által kínált kooperációs lehetőségeket.

A kelet-közép-európai régió autonómia-törekvései kapcsán az érintett államok és kisebbségek kölcsönös belátására, vegyes modellek és működőképes jogi keretek kialakítására lesz szükség. Az EU keleti bővítésének eddigi tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a kisebbségi autonómiaigények terén kedvező fordulatot az európai integráció csak közvetve segíthet elő. Csak hosszabb távon oldódhatnak a főbiák, mérséklődhet az elutasítás, módosulhat a szeparatizmussal azonosított autonómiák elvi megítélése. Látnunk kell, hogy a kisebbségi népességgel rendelkező államok, köztük éppen a Magyarország szomszédságát képező új tagállamok egy része továbbra is az asszimiláló nemzetállami logika fenntartásában érdekelt, és ellenzi a decentralizációt, a regionalizációt és az autonómia-törekvéseket.

Rövid és hosszú távon egyaránt meg kell vizsgálni, lehet-e az aktív migrációs politika eszközrendszerével szabályozhatóvá tenni a határon túli magyarok magyarországi, a magyarországi magyarok erdélyi, szlovákiai, stb. áttelepülésének munkavállalói szegmensét, miként lehet megkönnyíteni az ingázást, a határidős szomszéd országbeli munkavégzést.

A kisebbségi magyar parlamenti politikai pártok magas szintű konzultációs, kritikai és kezdeményező szerepét feltétlenül érdemes lenne a mainál átütőbb módon is intézményesíteni, akár a parlament, akár a regionális együttműködési formák keretei közt, bevonva a hazai kisebbségek képviselőit is.

A nyugati magyar diaszpóra jelentős kapcsolati, szellemi, gazdasági potenciálja megérdemelné, hogy a magyar külpolitika éppen a nemzetpolitika keretei közt az eddiginél sokkal erőteljesebben integrálja a nemzetpolitikai gondolkodásba és programokba. Itt gondolni kell az észak- és dél-amerikai, ausztráliai szervezetek mellett a németországi, skandináviai, izraeli, dél-afrikai magyar diaszpóra közösségek megújulási tendenciáira is.

Összefoglalóan tehát: a magyar külpolitika prioritásainak a korszerű nemzetfogalommal összhangban azokat a távlati célokat kell szolgálniuk, amelyek egyszerre erősítik és teszik versenyképpé a magyar nemzeti közösség különböző regionális, etnikai, szociális és más csoportjait. Ugyanakkor a kétnyelvűség, a nemzetközi kapcsolatok támogatásával, átgondolt operatív programok beindításával, közös működtetésével a megújuló nemzetpolitikának a regionális fejlesztés eddig jórészt hiányzó tömeglélektani feltételeinek kialakításához is hozzá kell járulnia.